

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Klasa ósma

NIEDOSTATECZNY (1)

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie odrabiał zadań,
- wykazywał lekceważący stosunek do przedmiotu oraz nie wyraził woli poprawy ocen.

DOPUSZCZAJĄCY (2)

Uczeń:

- zna podstawowe prawa człowieka oraz zna swoje podstawowe prawa, ○ zna pojęcia: socjalizacja, samoocena, autorytet, asertywność, grupa społeczna, nieletni, niepełnoletni, piramida potrzeb, rodzina, budżet domowy,
- podaje przykłady ról społecznych które spełnia oraz grup społecznych, do których należy,
- zna rodzaje i przykłady norm społecznych oraz warunki prowadzenia skutecznej negocjacji
- wie jakie są sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie oraz poprawnie wskazuje właściwe rozwiązanie,
- rozróżnia mowę werbalną od niewerbalnej,
- zna typy i funkcje rodzin oraz prawa i obowiązki dziecka w rodzinie,
- zna strukturę szkolnictwa i wie jakie są możliwości wyboru po ukończeniu 8-letniej szkoły podstawowej,
- zna prawa i obowiązki ucznia, wie do jakich konsekwencji prowadzi odmawianie innym człowieczeństwa i łamanie praw człowieka, zna przykłady obecne i z historii,

- wie jakie generacje praw człowieka zostały uwzględnione w Konstytucji RP z 1997 r., rozróżnia terminy niepełnoletni, a nieletni oraz zna zagrożenia szczególnie dotyczące dzieci i młodzież,
- zna uprawnienia policji oraz jakie prawa posiada obywatel w stosunku do służb mundurowych oraz sądu,
- zna podstawowy podział na jednostki samorządowe w Polsce, wie kto stoi na ich czele,
- zna zadania gmin oraz źródła jej finansowania,
- wie w jaki sposób obywatel może uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności,
- zna pojęcie narodu, ojczyzny oraz rozróżnia obywatelstwo od narodowości,
- zna symbole narodowe i wie jak należy się w stosunku do nich zachować,
- zna wartości obywatelskie i podaje przykłady osób, które je reprezentują,
- zna pojęcie migracji oraz skalę tego zjawiska we współczesnym świecie,
- wie do czego prowadzi ksenofobia i szowinizm, ○ zna zasady działania państwa demokratycznego,
- zna funkcje państwa oraz przykłady innych ustrojów politycznych występujących współcześnie,
- zna sposób powoływania, uprawnienia i zadania władz państwowych w Polsce oraz zasadę trójpodziału władzy,
- wie czym są i jak funkcjonują organizacje obywatelskie,
- zna wpływ opinii publicznej na państwo oraz mediów na opinię publiczną, ○ zna najważniejsze organizacje międzynarodowe, do których należy Polska, ○ zna historię UE i przyczyny integracji europejskiej, główne organy UE oraz jej działania,
- zna wybrane problemy współczesnego świata, ○ odrabia zadania domowe, ○ prowadzi zeszyt przedmiotowy, ○ uzupełnia notatki na bieżąco na lekcji.

DOSTATECZNY (3)

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- bierze udział w projektach,
- zna prawa człowieka, dziecka. Podaje przykłady łamania i ochrony tych praw,
- rozumie terminy: socjalizacja, samoocena, autorytet, asertywność, grupa społeczna, nieletni, niepełnoletni, piramida potrzeb, rodzina, budżet domowy,

- potrafi zaplanować budżet domowy mając do dyspozycji gotowe dane przychodów i rozchodów w rodzinie, rozumie jakie role społeczne spełnia oraz do jakich grup społecznych należy. Wie kiedy dochodzi do konfliktu ról oraz podaje własne przykłady rozwiązania problemu,
- rozumie konieczność stosowania norm społecznych. Wie do jakich sytuacji może doprowadzić nieprzestrzeganie norm. Zna i stosuje podczas ćwiczeń na lekcji warunki prowadzenia skutecznej negocjacji. Podaje sposoby rozwiązywania konfliktu,
- rozróżnia mowę werbalną od niewerbalnej, podaje przykłady i wyjaśnia dlaczego gesty, ton głosu itp. są tak ważne w poprawnym odczytaniu danego komunikatu,
- zna strukturę szkolnictwa i wie jakie są możliwości wyboru po ukończeniu 8-letniej szkoły podstawowej, rozumie, że w zależności od wybranej drogi zawodowej można wybrać różne typy szkół,
- rozumie, że uczeń poza prawami ma również obowiązki, które należy wypełniać w trosce o całą społeczność szkolną,
- rozumie zasady demokracji w Polsce oraz zna przykłady innych systemów politycznych, rozumie, co oznacza, że Polska jest republiką demokratyczną,
- wie w jaki sposób obywatele oddziałują na sytuację wewnętrzną w kraju, w jaki sposób dane organy są powoływane oraz jak można je odwołać, wyjaśnia elementy demokracji pośredniej i bezpośredniej,
- rozumie potrzebę otwartości i tolerancji dla osób innej narodowości i wyznania oraz rozumie, że każdy ma prawo do swojego zdania, w tym sympatii politycznych,
- potrafi zredagować oficjalne pismo np. reklamację oraz wypełniać wnioski i formularze,
- rozumie odpowiedzialność obywatela za samego siebie, rodzinę, klasę, społeczność szkolną, wspólnotę lokalną i narodową, swój kraj oraz wspólnotę ogólnoludzką.

DOBRY (4)

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- jest aktywny na lekcji, aktywnie uczestniczy w projektach grupowych,
- zgłasza własne propozycje rozwiązań problemów w różnych dyskusjach i debatach na forum klasy,

- wie jakie konsekwencje niesie nieprzestrzeganie norm społecznych oraz potrafi podać przykłady z historii i życia społecznego, jakie zagrożenia są z tym związane,
- rozumie znaczenie rodziny jako podstawowej komórki społecznej, rozumie prawa dziecka w rodzinie oraz wie, dlaczego poza nimi ma również obowiązki, rozróżnia łamanie tych praw od wychowania i ochrony rodzicielskiej,
- rozumie dlaczego służby mundurowe posiadają swoje uprawnienia oraz jak wygląda relacja obywatel -służby,
- rozumie znaczenie spisania praw człowieka wynikających z godności ludzkiej oraz potrzebę nieustannej troski, aby nie były łamane,
- rozumie znaczenie przynależności Polski do organizacji międzynarodowych, ○ rozróżnia opinię od informacji, ○ zna organizacje społeczne ze swojego regionu oraz tradycje lokalne.

BARDZO DOBRY (5)

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę dobry oraz:

- analizuje różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem w obszarach władzy, praw obywateli, wolności słowa i mediów oraz ideologii państwowej,
- zna i potrafi wykorzystać właściwe zachowanie jednostki w sytuacji konfliktowej,
- potrafi wykorzystać zasady kształtowania własnego wizerunku oraz rozpoznaje je u innych,
- szanuje własną wspólnotę narodową i ojczyznę oraz tak samo ustosunkowuje się do innych narodów i grup etnicznych,
- rozumie rolę opinii publicznej oraz jej wpływ na sytuację wewnętrzną krajów demokratycznych,
- rozumie elementy tradycyjnego i nowoczesnego patriotyzmu oraz wspólną płaszczyznę obu sposobów rozumienia patriotyzmu,
- jest aktywny na każdej lekcji, bierze udział w dyskusjach, wywiera na nie duży wpływ poprzez podawanie kluczowych argumentów,
- w pełni szanuje opinię innych osób, uzasadnia swoją postawę i motywuje do tego innych,
- opisuje procedurę zmiany konstytucji i wyjaśnia, z jakiego powodu jest ona szczególna

- charakteryzują możliwości Polski na arenie międzynarodowej oraz jej rolę w organizacjach międzynarodowych,
- omawia hierarchię aktów prawnych w Polsce
- opisuje funkcjonowanie sejmu i senatu z uwzględnieniem działalności klubów i kół poselskich tworzących koalicję i opozycję,
- wyjaśnia związek funkcjonowania urzędu Prezydenta RP z republikańską formą rządów,
- wyjaśnia, czym jest organizacja pożytku publicznego i w jaki sposób można wspomóc jej działalność,
- omawia przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu mediów społecznościowych na demokrację,
- określa rolę organizacji międzynarodowych na arenie światowej,
- omawia przeznaczenie poszczególnych rodzajów funduszy unijnych,
- omawia pozytywne i negatywne skutki globalizacji w różnych dziedzinach,
- wyjaśnia, dlaczego walka ze współczesnym terroryzmem jest trudna,
- ma świadomość potrzeby rozwijania swojej osobowości, prowadzi w projektach grupowych, podaje własne pomysły podnoszące jakość grupowej pracy, jest wsparciem dla innych uczniów.

CELUJĄCY (6)

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobry oraz:

- może brać udział w konkursach przedmiotowych, aby uzyskać dodatkową ocenę częściową,
- rozumie problemy społeczne i proponuje własne, niekonwencjonalne rozwiązania,
- jest w pełni aktywny na zajęciach, a jego wypowiedzi wnoszą dodatkowe informacje lub rozbudowują wiadomości poznane na lekcji,
- pomaga innym uczniom w zrozumieniu problemów poruszanych na lekcji oraz związanych z projektami,
- rozumie konsekwencje swoich działań na przyszłość nie tylko swoją, ale i społeczności w której żyje,

- omawia zależności między zaspokojeniem potrzeb i wywiązywaniem się z ról społecznych
a samorealizacją i samooceną jednostki,
- porównuje konsekwencje przyjęcia określonych postaw wobec sytuacji konfliktowej dla jednostki i społeczeństwa,
- stosuje w praktyce zasady skutecznej komunikacji, np. w wystąpieniu na forum klasy.
- wyjaśnia, jak na poszczególnych etapach życia jednostki, zmienia się rola rodziny w procesie socjalizacji,
- tłumaczy reguły funkcjonowania rynku pracy,
- wyjaśnia, jak bycie świadomym konsumentem wpływa na funkcjonowanie gospodarstwa domowego.
- przygotowuje prezentację na temat łamania praw człowieka w wybranym przez siebie kraju
- podaje, w jakich przypadkach zostaje wprowadzony zarząd komisaryczny,
- ocenia, czy system władz samorządowych sprzyja zaangażowaniu mieszkańców w życie społeczności lokalnej, i przytacza argumenty na poparcie swojego stanowiska,
- wyjaśnia, dlaczego polskie godło w czasach komunizmu wyglądało inaczej niż obecnie,
- przedstawia rolę patriotyzmu we współczesnym świecie.
- przygotowuje film lub prezentację na temat wybranej mniejszości etnicznej lub narodowej,
- wyjaśnia, dlaczego większość państw demokratycznych rzadko wykorzystuje model bezpośredni,
- wyjaśnia, czym zajmują się komisje sejmowe, Prezydium Sejmu i Konwent Seniorów,
- omawia okoliczności przywrócenia urzędu prezydenta w Polsce,
- opowiada o swoich doświadczeniach z pracy wolontariackiej,
- przygotowuje reklamę dowolnego produktu,
- analizuje wyniki badań opinii publicznej, formułuje wnioski, określa przyczyny zaobserwowanych zjawisk, wyraża własną opinię na wskazany temat i uzasadnia odpowiedź,
- omawia główne zagadnienia i problemy funkcjonowania UE,
- rozważa, jakie mogą być konsekwencje wychodzenia kolejnych krajów z UE,
- proponuje, w jaki sposób młodzi ludzie mogą dbać o środowisko.